

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI
CENTRUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

ARIA CURRICULARĂ
„ARTE”

EDUCAȚIE MUZICALĂ

PROGRAMĂ ȘCOLARĂ
Clasele I – a X-a

Curriculum **DEFICIENȚE MINTALE SEVERE,**
PROFUNDE ȘI/ SAU ASOCIATE

Aprobat prin ordin al ministrului
nr.5235 / 01.09.2008

București, 2008

NOTĂ DE PREZENTARE:

Pentru a relaționa cu lumea înconjurătoare, copiii cu deficiențe mintale severe, profunde și/ sau asociate au nevoie de mijloace alternative de exprimare și comunicare. Valențele terapeutice ale artei au un rol foarte important în procesul de educare și recuperare, începând cu stimularea polisenzorială și cu acțiunea directă cu obiecte din mediul înconjurător și terminând cu formarea unor abilități plastice, ca mijloace alternative de exprimare și comunicare.

Educația artistică stimulează creativitatea și imaginația. Aceasta furnizează numeroase experiențe senzoriale, vizuale, tactile și poate fi premisa unui mod aparte de a comunica și de a înțelege lumea. Copiii cu deficiențe mintale severe, profunde și/ sau asociate sunt caracterizați printr-un tablou amplu de manifestări la nivel cognitiv, comportamental, fiziologic, psihologic și social. Pentru a stabili o relație cu lumea înconjurătoare, ei necesită adesea mijloace alternative de expresie. În cazul copiilor cu deficiențe mintale severe, profunde și/ sau asociate, mijloacele de expresie artistică au scopuri preponderent educațional-terapeutice, indiferent de nivelul de dezvoltare a aptitudinilor plastice și muzicale ale acestora.

Activitățile de expresie plastică și grafică (desen, pictură, sculptură, colaj, modelaj) sunt modalități de interacțiune cu mediul și de exprimare, în special când abilitățile de comunicare verbală sunt insuficient dezvoltate. Valențele terapeutice ale artei sprijină realizarea funcției semiotice și procesul de dezvoltare a gândirii în cadrul interrelației dintre individ și mediu. Activitățile de expresie plastică constituie o formă fundamentală de comunicare – mult mai largă și mai complexă decât limbajul articulat – a evenimentelor interiorizate, a ideilor, a atitudinilor, a dorințelor, a proiecțiilor, a fanteziei.

Muzica, prin ritm și melodie, devine un mijloc alternativ de exprimare și comunicare în relaționarea acestor copii cu mediul înconjurător.

Educația muzicală și audițiile muzicale permit copilului cu deficiențe mintale severe, profunde și/ sau asociate să-și dezvolte mijloacele noi de expresie pentru activitățile de tip vocal, gestual, instrumental, să-și îmbunătățească relaționarea pozitivă în grup, să-și diminueze tensiunile emoționale și agresive.

Educația artistică oferă copiilor cu deficiențe mintale severe, profunde și asociate ocazia de a:

- explora diferite materiale și a parcurge procese artistice;
- intra în contact cu atributele lumii vii, acționând direct asupra culorilor, formelor, texturilor, modelelor și altor caracteristici;
- utiliza și analiza numeroase materiale și procese din mediile înconjurătoare pe care le pot analiza, combina, organiza vizual și tactil, astfel încât să corespundă intențiilor lor de comunicare;
- exprima ceea ce simt, văd, aud, gândesc, atunci când sunt părtași la o experiență artistică;
- valoriza și a evalua propriile realizări sau pe cele ale colegilor;

Marea forță educativă a artei se explică prin aceea că ea ne oferă nu numai cunoaștere plastică (prin imagini concrete) și muzicală (prin cântecele audiate și memorate), ci și emotivă (afectivă). Arta posedă multiple valențe educative și cognitive, deoarece se adresează nu numai afectivității și imaginației, ci și gândirii și voinței. Educația muzicală și plastică influențează stările afective și echilibrul neuropsihic al copilului cu dizabilități, având o mare importanță pentru decontractarea motorie și realizarea funcției catharsice.

CICLUL PRIMAR (CLS. I-IV)

OBIECTIVE CADRU:

- 1. Explorarea senzorială a lumii înconjurătoare în vederea dezvoltării auzului fonematic și muzical**
- 2. Formarea și dezvoltarea simțului melodic și a celui ritmic**
- 3. Realizarea unor activități artistice și formarea unui repertoriu din folclorul copiilor**
- 4. Formarea și dezvoltarea interesului față de activitățile muzicale**

A. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Explorarea senzorială a lumii înconjurătoare în vederea dezvoltării auzului fonematic și muzical

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ	EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
1.1 Explorarea polisenzorială a realității înconjurătoare	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observarea obiectelor din natură și a zgomotelor produse de acestea (jucării muzicale, chei, pungă, clopoței etc.) ▪ Exerciții de discriminare auditivă, vizuală, tactilă, olfactivă: <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de receptare a zgomotelor și sunetelor din mediu; - exerciții de atenție, contact perceptiv și reacție (percepe zgomote, sunete onomatopoe, modele verbale simple, privește și atinge sursele sonore) ; - exerciții de ascultare și reacție (reacționează la prezența unor obiecte, persoane, animale, ca surse sonore) ; ▪ Drumeții, excursii în natură
1.2 Reglarea echilibrului între inspir și expir	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Exerciții - joc de respirație nonverbală (suflatul în lumânare, umflarea balonului, utilizarea jucăriilor de suflat etc.) ▪ Exerciții - joc de respirație cu emiterea vocalelor/ silabelor deschise (aaa... - eeee - iiii ...; maaa... – meee... – miii..) ▪ Exerciții pentru reglarea ritmului respirator și pentru realizarea echilibrului inspir-expir pe 1-2-3-4 timpi ▪ Exerciții de expir prelungit cu rostirea unui material verbal gradat ca dificultate (cuvinte, propoziții ex.: „Ce frumos miroase floarea!”)
1.3 Dezvoltarea auzului fonematic și muzical	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Exerciții de dezvoltare a acuității auditive: <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de identificare a sursei sonore și de recunoaștere a persoanei după voce (Ghicește ce se aude!”, „Deschide urechea bine”, „Ce ai auzit?”, etc.) - exerciții de reproducere a sunetelor muzicale; - exerciții de imitare a sunetelor auzite („Graiul animalelor”); - exerciții de diferențiere voce-zgomot-sunet; - exerciții de diferențiere auditivă între glasul cântat de cel vorbit; ▪ Exerciții de emisie independentă a fonemelor ▪ Exerciții de rostire de silabe, cuvinte cântate (ma-me-mi-mo-mu)
1.4 Dezvoltarea memoriei auditive	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Exerciții pentru dezvoltarea memoriei auditive: <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de reproducere a unor onomatopoe/ sunete; - exerciții de reproducere a unui ritm simplu bătut cu degetul; - exerciții de completare a unui cuvânt/ sintagme, versuri; propoziții lacunare dintr-o secvență muzicală cunoscută (de ex. „Ceata lui Pițigoi ...” etc.); - exerciții-joc de reproducere adecvată a întregii secvențe muzicale; - exerciții de continuare a unui cântec început;

2. Formarea și dezvoltarea simțului melodic și a celui ritmic

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ	EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
2.1 Familiarizarea cu instrumentele și aparatura muzicală	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Exerciții de familiarizare cu instrumente muzicale utilizate: <ol style="list-style-type: none"> a) Instrumente de percuție (tobă, tamburină, bețe, cuburi de lemn, talger, castaniete) b) Instrumente cu clape (pian/ orgă electrică) c) Instrumente de suflat (flaut/ fluier) d) Instrumente cu coarde (chitară/ vioară)

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ	EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
2.1 Familiarizarea cu instrumentele și aparatura muzicală	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Exerciții de discriminare a timbrului specifice instrumentelor muzicale după modul de obținere a acestor sunete (percuție, suflat, coarde, clape) ▪ Exerciții de manipulare a aparaturii muzicale (CD-Rom, DVD-Rom, radio-casetofon, casete, CD-uri) ▪ Audiții muzicale („Cutiuța muzicală”)
2.2 Educarea simțului ritmic și stimularea receptivității melodice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Exerciții de educare a ritmului <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de mișcare a mâinilor și picioarelor (fie și dezordonat), în ritmul muzicii; - exerciții de executare a ritmului prin bătăi din palme sau cu vârful picioarelor (stând jos), executare de pași pe ritmul dominant („Dacă vesel se trăiește”); - exerciții de deplasare în mers ritmat („câte unul pe cărare”, „vrăbiuța”, „mergi cum îți cânt”); - exersarea simțului ritmic (bătăi din palme, jocuri cu ritm și mișcare, structuri euritmice); - exerciții de asociere a mișcării corpului cu sunetele muzicale; - exerciții de evidențiere a conținutului de idei prin mișcarea corpului („Bate vântul frunzele”); - exerciții de marcarea a ritmului prin mișcări de brațe, bătăi din palme, picioare; ▪ Exerciții de educare a intensității sunetelor (tare-mediu-încet) <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de evidențiere a sunetelor contrastante (tare-încet); ▪ Exerciții de recunoaștere/reproducere a înălțimii (înalte-joase) <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de intuire a înălțimii sunetelor; - exerciții de asociere a sunetelor înalte și joase prin mișcării ascendente/descendente ale mâinii sau prin redare grafică; - exerciții de intuire și reproducere a mersului suitor și coborâtor a liniei melodice; - exersarea unor fragmente melodice care cuprinde elemente de urcare și coborâre; ▪ Exerciții de educare a duratei sunetelor <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de producere a sunetelor de lungime diferită; - exersarea alternării de sunete cu pauze; - exerciții pentru evidențierea diferențelor de durată („vântul” – vâjjj! , „ploaia” – pic-pic!);

3. Realizarea unor activități artistice și formarea unui repertoriu din folclorul copiilor

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ	EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
3.1 Stimularea exprimării libere prin intermediul muzicii și mișcării	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Exerciții pentru utilizarea sunetelor muzicale ca formă de comunicare (exerciții-joc de reproducere pe linie melodică simplă a unor onomatopee) ▪ Exerciții de interpretare vocală individual și în grup ▪ Exerciții de intonare expresivă, individual și sincron, în colectiv ▪ Exerciții de recunoaștere a caracterului specific al diferitelor cântece și melodii: vesel, trist, duos ▪ Învățarea unor cântece cu conținut repetitiv „Melc, melc codobelc ...”, „Un elefant se legăna ...” ▪ Exerciții de asociere a cântecului cu o mimică adecvată ▪ Exerciții de reproducere a unor mișcări sugerate de textul unui cântec, al unui joc muzical ▪ Audiții muzicale

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ	EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
3.2 Insușirea unui repertoriu muzical, specific vârstei mintale și profilului psihologic al copiilor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jocuri muzicale asociate cu mișcare („Căsuța”) ▪ Exerciții de învățare și interpretare a unor cântece adecvate vârstei („Iepuraș, drăgălaș”, „La pădure”, „Săniuța”, „Vine, vine primăvara”, „La oglindă”, „Ceasul”, „Cukul”, „Noi acum suntem școlari”, „Ghiocelul”, „Copăcelul”, „Toamna”) ▪ Exerciții de învățare și interpretare a unor cântece tematice, pentru pregătirea serbărilor școlare sau a unor manifestări cultural-artistice (Colinde, Urături, 1 Decembrie, Ziua Mamei, 1 Iunie etc.) ▪ Exerciții de interpretare a unor cântece cu acompaniament sau suport tehnic (negativul melodiei) ▪ Exerciții de interpretare vocală individual și în grup ▪ Exerciții de familiarizare cu diferite genuri muzicale ▪ Audiții muzicale din gama „Cutiuța muzicală” ▪ Exerciții de recunoaștere/ reproducere a unor cântece pentru copii

4. Formarea și dezvoltarea interesului față de activitățile muzicale

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ	EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
4.1 Identificarea genului de muzică preferată	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Exerciții de audiție a diverse genuri muzicale (cântece patriotice, muzică simfonică, muzică de operă, concert de operă, concert instrumental, muzică de cameră, muzică ușoară, cântece pentru copii) ▪ Exerciții de audiție a diverse genuri specifice muzicii ușoare și de dans (populară, disco, rock, retro, clasică, pop, folk, country, religioasă)
4.2 Stimularea socializării prin comunicarea muzicală	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Exerciții de interpretare vocală individuală și corală ▪ Executarea corectă a mișcărilor sugerate de textele cântecele și jocurilor muzicale, urmărind sincronizarea cu alți copii ▪ Activități de muzică și dans (hora, dans în perechi pe diverse ritmuri) ▪ Participare la spectacole, serbări, evenimente aniversare ▪ Vizionare de spectacole de muzică de diverse genuri ▪ Exerciții de descriere și apreciere a activităților/ spectacolelor la care au participat/ vizionate

B. CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII:

1. Elemente de explorare polisenzorială a lumii înconjurătoare:

- acțiuni de manipulare și cunoaștere a obiectelor din mediul înconjurător;
- zgomote și sunete din mediul înconjurător;
- surse sonore în mediul apropiat/câmpul vizual;
- drumeții, excursii în natură;
- exerciții de reglare a respirației;
- auzul fonematic și muzical (acuitate auditivă);
- memoria auditivă;

2. Activități de expresie muzicală:

- instrumente muzicală (percuție, suflat, coarde, clape) și aparatură muzicală;
- jocuri și jucării muzicale;
- emisia, imitarea, reproducerea de sunete;
- înălțimea, intensitatea și durata sunetelor;
- ritmul și timpul liniei melodice;
- secvențe sonore asociate cu mișcare corporală (mimă și pantomimă);
- muzică și dans (dansuri simple, cu mișcări elementare);

3. Cântece din folclorul copiilor:

- cântece cu acompaniament sau suport tehnic (negativul melodiei);
- cântece cu interpretare vocală (individual și în grup);
- jocuri muzicale asociate cu mișcare;
- caracterului specific al diferitelor cântece și melodii: vesel, trist, duios, de joc, de leagăn, de excursie;
- cântece tematice pentru pregătirea serbărilor școlare sau a unor manifestări cultural-artistice (patriotice, aniversare, religioase, tradiționale);
- audiții muzicale;

4. Activități muzicale

- audiții de diverse genuri muzicale (secvențe din cântece patriotice, muzică simfonică, muzică de operă, muzică instrumentală, muzică de cameră, muzică ușoară, cântece pentru copii);
- audiții de diverse genuri specifice muzicii ușoare și de dans;
- activități de muzică și dans (hora, dans în perechi);
- spectacole, serbări, evenimente aniversare;
- scenete muzicale;
- concursuri tematice muzicale;

CICLUL SECUNDAR (CLS. V-X)

OBIECTIVE CADRU

- 1. Explorarea senzorială a lumii înconjurătoare în vederea dezvoltării auzului fonematic și muzical**
- 2. Dezvoltarea simțului melodic și a celui ritmic**
- 3. Realizarea unor activități artistice și formarea unui repertoriu din folclorul copiilor**
- 4. Dezvoltarea interesului față de activitățile muzicale**

A. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Explorarea senzorială a lumii înconjurătoare în vederea dezvoltării auzului fonematic și muzical

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ	EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
1.1 Explorarea activă a realității sonore	<ul style="list-style-type: none">▪ Exerciții de identificare/imitare a sunetelor din natură, a vocii umane și a animalelor▪ Exerciții de percepere a sunetelor produse de instrumente muzicale▪ Audiții muzicale▪ Ghicitori muzicale▪ Drumeții, excursii în natură
1.2 Reglarea echilibrului între inspir și expir	<ul style="list-style-type: none">▪ Exerciții – joc de respirație nonverbală (aburirea oglinzii, suflatul în lumanare, umflarea balonului, utilizarea jucăriilor de suflat etc.)▪ Exerciții - joc de respirație cu emiterea vocalelor/ silabelor deschise (aaa... - eeee - iiiii ... - maaa... – meee... – miii..)▪ Exerciții pentru reglarea ritmului respirator și pentru realizarea echilibrului inspir-expir pe 1-2-3-4 timpi▪ Exerciții de expir prelungit cu rostirea unui material verbal gradat ca dificultate (cuvinte, propoziții ex.: „Ce frumos miroase floarea!”)
1.3 Dezvoltarea auzului muzical	<ul style="list-style-type: none">▪ Exerciții de dezvoltare a acuității auditive:<ul style="list-style-type: none">- exerciții de identificare a timbrului instrumentelor muzicale;- exerciții de reproducere a sunetelor/fragmentelor muzicale;▪ Exerciții de emisie independentă a fonemelor▪ Exerciții de încălzire a vocii – vocalize (ma-me-mi-mo-mu)
1.4 Dezvoltarea memoriei auditive	<ul style="list-style-type: none">▪ Exerciții pentru dezvoltarea memoriei auditive:<ul style="list-style-type: none">- exerciții de reproducere a unor onomatopee/ sunete;- exerciții de reproducere a unui ritm simplu bătut cu degetul;- exerciții de completare a unui cuvânt/ sintagme, versuri, propoziții lacunare dintr-o secvență muzicală cunoscută (ex. „Ceata lui Pițigoi ...” etc.);- exerciții-joc de reproducere adecvată a întregii secvențe muzicale;- exerciții de continuare a unui cântec început;

2. Dezvoltarea simțului melodic și a celui ritmic

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ	EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
2.1 Utilizarea instrumentelor și aparaturii muzicale	<ul style="list-style-type: none">▪ Exerciții de manipulare a instrumentelor muzicale:<ol style="list-style-type: none">a) Instrumente de percuție (tobă, tamburină, bețe, cuburi de lemn, talger, castaniete)b) Instrumente cu clape (pian / orgă electrică)c) Instrumente de suflat (flaut / fluier)d) Instrumente cu coarde (chitară / vioară)▪ Exerciții de discriminare a timbrului specifice instrumentelor muzicale după modul de obținere a acestor sunete (percuție, suflat, coarde, clape)▪ Exerciții de manipulare a aparaturii muzicale (CD-Rom, DVD-Rom, radiocasetofon, casete, CD-uri)▪ Audiții muzicale („Cutiuța muzicală” ș.a)▪ Exerciții de înregistrare a vocii

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ	EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
2.2 Educarea simțului ritmic și stimularea receptivității melodice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Exerciții de educare a ritmului <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de recunoaștere și reproducere a unor structuri ritmice; - exerciții de mișcare a mâinilor și picioarelor (fie și dezordonat în ritmul muzicii); - exerciții de executare a ritmului prin bătăi din palme sau cu vârful picioarelor (stând jos), executare de pași pe ritmul dominant („dacă vesel se trăiește”); - exerciții de deplasare în mers ritmat („câte unul pe cărare”, „vrăbiuța”, „mergi cum îți cânt”); - exersarea simțului ritmic (bătăi din palme, jocuri cu ritm și mișcare, structuri euritmice); - exerciții de asociere a mișcării corpului cu sunetele muzicale; - exerciții de evidențiere a conținutului de idei prin mișcarea corpului („bate vântul frunzele”); - exerciții de marcare a ritmului prin mișcări de brațe, bătăi din palme, picioare; ▪ Exerciții de educare a intensității sunetelor (tare-mediu-încet) <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de evidențiere a sunetelor contrastante (tare-încet); ▪ Exerciții de recunoaștere/reproducere a înălțimii (înalte- -joase) <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de intuire a înălțimii sunetelor; - exerciții de asociere a sunetelor înalte și joase prin mișcări ascendente/descendente ale mâinii sau prin redare grafică; - exerciții de intuire și reproducere a mersului suitor și coborâtor a liniei melodice; ▪ Exersarea unor fragmente melodice care cuprinde elemente de urcare și coborâre ▪ Exerciții de recunoaștere/reproducere a duratei sunetelor <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de producere a sunetelor de lungime diferită; - exersarea alternării de sunete cu pauze; - exerciții pentru evidențierea diferențelor de durată („Vântul” – vâjji! , „Ceasul” – tic-tac!); ▪ Exerciții de educare a tempoului (rar-repede) <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de interpretare a unor fragmente cu tempouri diferite; - exerciții de conștientizare a conținuturilor cântecelor și interpretarea lor expresivă;

3. Realizarea unor activități artistice și formarea unui repertoriu din folclorul copiilor

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ	EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
3.1 Stimularea exprimării libere prin intermediul muzicii și al mișcării	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Exerciții pentru utilizarea sunetelor muzicale ca formă de comunicare (exerciții-joc de reproducere pe linie melodică simplă a unor onomatopee) ▪ Exerciții-joc de reproducere adecvată a întregii secvențe muzicale ▪ Exerciții de interpretare vocală individual și în grup ▪ Exerciții de intonare expresivă, individual și sincron, în colectiv ▪ Exerciții de recunoaștere a caracterului specific al diferitelor cântece și melodii: vesel, trist, duios, de joc, de leagăn, de excursie ▪ Învățarea unor cântece cu refren din repertoriul copiilor ▪ Exerciții de asociere a cântecului cu o mimică adecvată ▪ Exerciții de reproducere a unor mișcări sugerate de textul unui cântec, al unui joc muzical ▪ Audiții muzicale

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ	EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
3.2 Însușirea unui repertoriu muzical, specific vârstei mintale și profilului psihologic al copiilor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jocuri muzicale asociate cu mișcare („Căsuța”) ▪ Exerciții de învățare și interpretare a unor cântece adecvate vârstei („în pădurea cu alune”, „Săniuța”, „Vine rața”, „La oglindă”, „Cântec de leagăn”, Cucul”, „Noi suntem piticii”, „Cântec pentru mama”, „Iarna”) ▪ Exerciții de recunoaștere/ reproducere a unor cântece pentru copii ▪ Exerciții de învățare și interpretare a unor cântece tematice, pentru pregătirea serbărilor școlare sau a unor manifestări cultural-artistice (Colinde, Urături, 1 Decembrie, Ziua Mamei, 1 Iunie, etc.) ▪ Exerciții de interpretare a unor cântece cu acompaniament sau suport tehnic (negativul melodiei) ▪ Exerciții de interpretare vocală individual și în grup ▪ Exerciții de familiarizare cu diferite genuri muzicale ▪ Audiții muzicale din gama „Cutiuța muzicală”

4. Formarea și dezvoltarea interesului față de activitățile muzicale

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ	EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
4.1 Identificarea genului de muzică preferată	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Exerciții de audiție a diverse genuri muzicale (cântece patriotice, muzică simfonică, muzică de operă, concert de operă, concert instrumental, muzică de cameră, muzică ușoară, cântece pentru copii) ▪ Exerciții de audiție a diverse genuri specifice muzicii ușoare și de dans (populară, disco, rock, retro, clasică, pop, folk, country, religioasă)
4.2 Stimularea socializării prin comunicarea muzicală	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Exerciții de interpretare vocală individuală și corală ▪ Exerciții de îmbinare a formelor de expresie muzicală cu cele de expresie verbală și mimico-gestuală ▪ Executarea corectă a mișcărilor sugerate de textele cântecele și jocurilor muzicale, urmărind sincronizarea cu alți copii ▪ Activități de muzică și dans („Alunelu’ ”, „Hora”, dans în perechi pe diverse ritmuri) ▪ Audierea melodiilor interpretate de diverși muzicieni/ cântăreți ▪ Scenete muzicale ▪ Participare la spectacole, serbări, evenimente aniversare (cântece patriotice, cântece de aniversare, cântece religioase) ▪ Vizionare de spectacole de muzică de diverse genuri ▪ Concursuri tematice muzicale „Cel mai bun interpret” ▪ Exerciții de descriere și apreciere a activităților/spectacolelor la care au participat/ vizionate

B. CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII:

1. Elemente de explorare polisenzorială a lumii înconjurătoare:

- acțiuni de manipulare și cunoaștere a obiectelor din mediul înconjurător;
- zgomote și sunete din mediul înconjurător;
- surse sonore în mediul apropiat/câmpul vizual;
- drumeții, excursii în natură;
- exerciții de reglare a respirației;
- auzul fonematic și muzical (acuitate auditivă);
- memoria auditivă;

2. Activități de expresie muzicală:

- instrumente muzicală (percuție, suflat, coarde, clape) și aparatură muzicală;
- jocuri și jucării muzicale;
- emisia, imitarea, reproducerea de sunete;
- înălțimea, intensitatea și durata sunetelor;
- ritmul și tempoul liniei melodice;
- secvențe sonore asociate cu mișcare corporală (mimă și pantomimă);
- muzică și dans (dansuri simple, cu mișcări elementare);

3. Cântece din folclorul copiilor:

- cântece cu acompaniament sau suport tehnic (negativul melodiei);
- cântece cu interpretare vocală (individual și în grup);
- jocuri muzicale asociate cu mișcare;
- caracterului specific al diferitelor cântece și melodii: vesel, trist, duios, de joc, de leagăn, de excursie;
- cântece tematice, pentru pregătirea serbărilor școlare sau a unor manifestări; cultural-artistice (patriotice, aniversare, religioase, tradiționale);
- audiții muzicale;

4. Activități muzicale

- audiții de diverse genuri muzicale (secvențe din cântece patriotice, muzică simfonică, muzică de operă, muzică instrumentală, muzică de cameră, muzică ușoară, cântece pentru copii);
- audiții de diverse genuri specifice muzicii ușoare și de dans;
- activități de muzică și dans (hora, dans în perechi);
- spectacole, serbări, evenimente aniversare;
- scenete muzicale;
- concursuri tematice muzicale;

C. SUGESTII METODOLOGICE

Activitatea de educație muzicală trebuie să pornească de la explorarea mediului înconjurător, prin receptarea dimensiunii sonore a acestuia (zgomote, onomatopoeie, glas vorbit și cântat). În funcție de specificul și potențialul elevilor, profesorul va urmări formarea și dezvoltarea deprinderii de a asculta cântece cu diferite ocazii și contexte, dezvoltarea auzului fonematic și muzical, al simțului ritmic și melodic.

De asemenea, trebuie avută în vedere dezvoltarea atenției și a memoriei auditive, a receptivității și sensibilității muzicale. Toate acestea contribuie la formarea deprinderii de a interpreta corect, expresiv, în colectiv sau individual, cântece din repertoriul folclorului copiilor concomitent cu crearea unei stări afective pozitive. Prin activitatea de educație muzicală, profesorul poate dezvolta interesul elevilor pentru manifestările artistico-muzicale (serbări, spectacole). Valențele terapeutice ale activității muzicale trebuie valorificate prin diversificarea tipurilor de activități și cu utilizarea unor mijloace diverse (instrumente muzicale, aparatură și tehnică muzicală modernă).

Realizarea obiectivelor acestei programe depinde de personalitatea și creativitatea profesorului și de particularitățile grupului de elevi. Rolul cadrului didactic este să selecționeze conținuturile ce urmează a fi predate, pentru atingerea obiectivelor urmărite, dar și în aplicarea adecvată a strategiilor care să conducă la înțelegerea și asimilarea conținuturilor propuse.

Aceste activități trebuie să conducă la diminuarea tensiunilor emoționale și comportamentale, să sporească încrederea în sine și în ceilalți, să dezvolte capacitatea de cooperare și comunicare, să stimuleze potențialul cognitiv și afectiv al fiecărui copil.

Grupul de lucru pentru elaborarea programei școlare:

Coordonator:

Consilier CNCEIP, Adina Valeria Marinache

AUTORI:

Prof. Floare Manolescu – Școala Specială nr.10, București

Prof. Mihaela Bazarciuc – Școala Specială nr.10, București

Prof. Maria Georgescu – Școala Specială nr.10, București

Prof. Paula Grigoroiu – Școala Specială nr.10, București

Prof. Marian Casapu – Școala Specială nr.6, București